

Providing a Model of The Role of Homans' Social Exchange Theory on Satisfaction of Basic Psychological Needs in Elderly Athletes in Mashhad

Ramin Iraji Noghondar ¹, Hasan Ashayeri ²

1. **Corresponding Author.** Ph.D Department of Sports Management, Payam Noor University, Tehran, Iran. E-mail: ramin.iraji.65@gmail.com
2. Professor, Department of Rehabilitation Sciences, Faculty of Rehabilitation Sciences, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran Email: ashayeri.h@iums.ac.ir

Received: 03 July 2025 ; **Received:** 10 September 2025; **Accepted:** 13 September 2025

ABSTRACT

Introuduction: In recent years, physical activity has become a vital necessity for the elderly, extending beyond its recreational and therapeutic functions to serve as a key element in addressing their physical and psychological deficiencies. This study aimed to develop a model based on Homans' Social Exchange Theory to explain the role of social exchange in satisfying the basic psychological needs of elderly athletes in Mashhad.

Method: The research utilized a descriptive-survey method. The statistical population consisted of organized elderly athletes in Mashhad in 1404 (2025), as reported by the Department of Public Physical Education of the Social and Cultural Organization of Mashhad Municipality (N = 1000). Using G*Power software, a sample of 290 participants was determined and selected through convenience sampling. Data were collected using standardized questionnaires on social exchange and basic psychological needs satisfaction, whose face and content validity were confirmed by a panel of sports management experts. Data analysis included descriptive statistics, the Kolmogorov–Smirnov test, Pearson correlation, regression analysis, and path analysis via the least squares method using SPSS and PLS software.

Results: The results indicated that social exchange in sports had a positive and significant effect on the satisfaction of basic psychological needs ($\beta = 0.382$, T-value = 17.561). Moreover, organizational support and social support were significant predictors of need satisfaction among elderly athletes.

Conclouision: The findings highlight the importance of social exchange and supportive relationships in promoting active participation and enhancing the quality of life of the elderly population.

Keywords: *Social exchange, Basic needs, Elderly, Sports*

Cite this article: Noghondar, R. I. , Ashayeri, H. (2025). Providing a Model of The Role of Homans' Social Exchange Theory on Satisfaction of Basic Psychological Needs in Elderly Athletes in Mashhad. *Journal of Healthy ageing and exercise*, 1 (2), 41-53. DOI: 10.22059/jhae.2025.403486.1014

Copyright © 2025: Journal of Healthy Ageing and Exercise. This open-access article is available under the [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 \(CC BY-NC 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) International License, which allows for the copying and redistribution of the material only for noncommercial purposes, provided that the original work is properly cited.

Extended Abstract

Introduction

Given that the presence of senior citizens in sports environments can significantly contribute to improving their physical and mental health, and their extensive participation can improve the condition of various diseases and physical disabilities, it is necessary to examine indicators that can play a significant role in the field of social exchanges and their support. On the other hand, due to the disabilities that most of the elderly have, special attention should be paid to the issue of their satisfaction, especially in fundamental dimensions, because this issue has a direct relationship with the level of optimal performance in their personal lives, and in the absence of the necessary satisfaction, various dimensions of their lives may be overshadowed. Finally, considering the above-mentioned materials and the necessity of paying attention to the issue of satisfaction with basic needs and on the other hand, the issue of social exchange among the elderly, and since the aforementioned variables are effective factors in the performance of the elderly in their personal lives, as well as the lack of research in this field, the present study seeks to present a model of the role of Homans' social exchange theory on satisfaction with basic psychological needs in elderly athletes in Mashhad in order to achieve the desired goals. By achieving the desired goals, it is possible to provide useful information to officials and managers active in the field of public sports, especially the elderly population, by presenting suggested solutions so that they can use

Conclusion

Finally, given that Iran is facing the issue of population aging and the increase in the elderly, more attention should be paid to the satisfaction of the elderly with their needs than in the past so that they can actively and seriously participate in sports with the will they expend and can conquer the steps of success and achieve desired physical and mental goals. On the other hand, special importance should be given to the satisfaction of the basic psychological needs of elderly athletes; because this group of people in society, given the limitations that exist among them in terms of meeting their needs in physical and mental dimensions, and since exercise is very beneficial for the health of such people, officials and coaches who work in this field should pay special attention to such people through social exchanges and support them directly and indirectly to meet as many of their needs as possible in order to increase the participation of these people in the sports and health environment. At the institutional level, it is recommended that an interdisciplinary approach be adopted in the design of health and social cohesion policies, with the participation of sociologists,

them to increase the level of participation of the elderly population to achieve the highest possible satisfaction.

Methods

The research method is descriptive and survey type. The statistical population of this study was organized elderly athletes in Mashhad city, which was formed according to the announcement of the Department of Public Physical Education of the Cultural and Social Organization of Mashhad Municipality (N=1000) in 1404. Using G-Power software, the sample size was estimated to be 290 people, who were selected through convenience sampling from among the members of the statistical population. In order to collect data, social exchange and satisfaction with basic needs questionnaires were used. The face and content validity of the questionnaires was determined by using the corrective comments of sports management professors. To analyze the data, descriptive indices and statistical tests of Kolmogorov Smirnov, Pearson correlation coefficient, regression analysis and path analysis with the least squares method were used in SPSS and PLS statistical software.

Results

The results of the path analysis showed that social exchange in sports has a positive and significant effect on satisfaction with basic needs ($\beta = 0.382$, T-Value = 17.561). Also, the components of organizational support and social support were qualified to predict satisfaction with the basic needs of elderly athletes.

anthropologists and social development activists. Strengthening accessible sports facilities for senior citizens, integrating cultural dimensions into nutritional awareness programs and promoting intergenerational social spaces were identified as essential levers to combat isolation and encourage active aging.

Footnotes

Ethical approval: The authors confirm that all steps and requirements of this research comply with ethical guidelines.

Funding: This research does not receive any financial support.

Authors' contribution: All authors contributed equally to the research.

Conflict of interest: This research has no conflict of interest.

Acknowledgments: We would like to thank the Department of Public Physical Education of the Social and Cultural Organization of Mashhad Municipality, the Public Sports Board, and all the elderly who participated in this research.

ارائه الگوی نقش نظریه تبادل اجتماعی هومنز بر خرسندی از نیازهای بنیادی روانشناختی در سالمندان ورزشکار شهر مشهد

رامین ایرجی نقندر^۱ , حسن عشایری^۲

۱. نویسنده مسئول، دکتری تخصصی گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران رایانامه: ramin.iraji.65@gmail.com

۲. استاد گروه علوم توانبخشی، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران. رایانامه: ashayeri.h@iums.ac.ir

دریافت: ۱۲ تیر ۱۴۰۴ ؛ بازنگری: ۱۹ شهریور ۱۴۰۴ ؛ پذیرش: ۲۲ شهریور ۱۴۰۴

چکیده

مقدمه: در سال‌های اخیر، فعالیت بدنی به ضرورتی حیاتی برای سالمندان تبدیل شده است و فراتر از نقش‌های تفریحی و درمانی خود، به‌عنوان عاملی کلیدی در بهبود کمبودهای جسمانی و روانی آنان شناخته می‌شود. هدف از این پژوهش، ارائه مدلی بر پایه نظریه تبادل اجتماعی هومنز به‌منظور تبیین نقش مبادله اجتماعی در ارضای نیازهای اساسی روان‌شناختی ورزشکاران سالمند شهر مشهد بود.

روش پژوهش: این پژوهش از نوع توصیفی - پیمایشی است. جامعه آماری شامل ورزشکاران سالمند سازمان‌یافته شهر مشهد در سال ۱۴۰۴ (۲۰۲۵ میلادی) بود که بر اساس گزارش اداره تربیت‌بدنی عمومی سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد ($N = 1000$) تعیین شد. با استفاده از نرم‌افزار G*Power، حجم نمونه ۲۹۰ نفر برآورد و از طریق روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب گردید. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسش‌نامه‌های استاندارد مبادله اجتماعی و ارضای نیازهای اساسی روان‌شناختی بود که روایی صوری و محتوایی آن‌ها با نظر گروهی از متخصصان مدیریت ورزشی تأیید شد. داده‌ها با استفاده از شاخص‌های توصیفی، آزمون کولموگروف-اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون و تحلیل مسیر با روش حداقل مربعات و به‌کمک نرم‌افزارهای SPSS و PLS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج تحلیل مسیر نشان داد مبادله اجتماعی در ورزش تأثیر مثبت و معناداری بر ارضای نیازهای اساسی روان‌شناختی دارد ($\beta = 0.382$). $T = 17.561$). همچنین، مؤلفه‌های حمایت سازمانی و حمایت اجتماعی توانایی پیش‌بینی ارضای نیازهای اساسی روان‌شناختی در ورزشکاران سالمند را دارا بودند.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها بر اهمیت مبادله اجتماعی و روابط حمایتی در ترویج مشارکت فعال و ارتقای کیفیت زندگی سالمندان تأکید دارند.

کلید واژه‌ها: تبادل اجتماعی، نیازهای بنیادی، سالمند، ورزش

استناد: ایرجی نقندر، رامین و عشایری، حسن (۱۴۰۴). ارائه الگوی نقش نظریه تبادل اجتماعی هومنز بر خرسندی از نیازهای بنیادی روانشناختی در سالمندان ورزشکار شهر

مشهد. نشریه سالمندی سالم و ورزش، ۱ (۲)، ۴۱-۵۳. DOI:10.22059/jhae.2025.403486.1014

حق چاپ © ۱۴۰۴، نشریه سالمندی سالم و ورزش. این مقاله با دسترسی آزاد تحت مجوز بین‌المللی Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 (CC BY-NC 4.0) منتشر شده

است. این مجوز اجازه کپی و بازتوزیع مطالب را تنها برای مقاصد غیرتجاری می‌دهد، به شرطی که به اثر اصلی به درستی استناد شود.

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران.

مقدمه

امروزه انجام فعالیت‌های بدنی بخشی از رویکردی است که با هدف بهبود رفاه و کیفیت زندگی انجام می‌شود و بسیاری از مردم را به بازدید از باشگاه‌های ورزشی، استخرها، استادیوم‌ها و فضاهای عمومی ورزشی مانند پارک‌ها تشویق می‌کند. در این راستا یکی از جمعیت‌های مورد هدف در هر جامعه‌ای سالمندان می‌باشند که در تصور جمعی، آنها اغلب به عنوان افرادی منزوی و به حاشیه رانده شده درک می‌شوند (۱). لذا در شرایط فعلی انجام فعالیت‌های بدنی برای شهروندان سالمند به یک ضرورت تبدیل شده و از یک ابزار صرفاً تفریحی و درمانی پای فراتر گذاشته و به عنوان عنصری در جهت تکامل نارسائی‌های بدنی و ذهنی آنها مد نظر قرار می‌گیرد. در این راستا ورزش از جمله ابزارهایی است که نقش بسیار ویژه‌ای در انتقال سالمندان به دوره سازگاری داشته و به آنها چگونه زندگی کردن و چگونه مقابله کردن با شرایط مختلف زندگی اجتماعی را می‌آموزند (۲). در این راستا نظریه خشنودی از نیازهای بنیادی هومنز^۱ به عنوان شاخصی از نظریه خودمختاری که خشنودی از نیازهای بدنی و ذهنی را شامل می‌گردد در نظر گرفته شده است. این نظریه جهت پیش‌بینی و توضیح انگیزه اشخاص در بخش‌های مختلف زندگی مانند ورزش استفاده می‌گردد که شامل نیازهای بدنی، روحی و ذهنی ضروری در جهت بهبود عملکرد سالمندان می‌باشد (۳). این دسته نیازهای بنیادی به منظور به دست آوردن بینش عملکرد سالمندان و همچنین جهت بررسی پتانسیل انگیزشی آنها ضروری است. تحقیقات نشان داده که رضایتمندی از نیازها به منظور استفاده افراد در رده‌های سنی مختلف و در جوامع فرهنگی متفاوت ضروری است (۴). اسپچوت و مالوف^۲ (۵) ادعان داشتند که خشنودی از نیازهای بنیادی به منظور تأمین بهداشت ذهنی سالمندان بسیار ضروری است و مؤلفه‌های شایستگی، استقلال و ارتباط را به عنوان بخشی از نیازهای بنیادی در نظر می‌گیرند و آنها را جهت توسعه مداوم ذهنی، صداقت و تندرستی جهت همه شهروندان جامعه بدون در نظر گرفتن سن، جنسیت و یا فرهنگ مهم می‌دانند. از سویی دیگر ورزش‌های تفریحی که شامل هر گونه فعالیت آزادانه، نشاط انگیز و خودانگیخته برای گذران اوقات فراغت می‌باشد. نقش اجتماعی ورزش‌های تفریحی به ویژه برای سالمندان که اغلب پس از بازنشستگی روابط اجتماعی کمتری دارند، بسیار مهم است. بنابراین، ورزش‌های تفریحی باید عنصری اساسی از زندگی مدرن تلقی شوند (۶). چوی و همکاران^۳ (۷) بیان داشتند سالمندان اغلب با انگیزه خود-چالشی، انگیزه تعامل اجتماعی و رضایت از مشارکت در اوقات فراغت در فعالیت‌های تفریحی شرکت می‌نمایند.

در این راستا در جامعه مدرن، تنهایی و انزوا از مسائل مهم برای سالمندان است و اهمیت تبادلات اجتماعی از طریق مشارکت در ورزش‌های تفریحی به عنوان راهی برای مقابله با این امر مورد تأکید قرار گرفته است (۸). مشارکت در ورزش‌های تفریحی، اساسی‌ترین محیط را برای سالمندان فراهم می‌کند تا اعضای فعال جامعه باقی بمانند و این می‌تواند به آنها کمک کند تا بر ضررهای مرتبط با بازنشستگی اجتماعی غلبه کنند و ارتباطات اجتماعی جدیدی ایجاد کنند. فعالیت‌های بدنی تأثیر مثبتی بر بازیابی روابط اجتماعی در بین سالمندان دارد و به کیفیت کلی زندگی آنها کمک می‌کند. نبود تبادلات اجتماعی سالمندان باعث ایجاد حالات روانی منفی می‌شود که می‌توان آن را از طریق غرق شدن در اوقات فراغت و مشارکت در فعالیت‌های بدنی حل کرد (۹). تحقیق در مورد مشارکت در ورزش‌های تفریحی سالمندان، به ویژه با توجه به درخواست‌های اجتماعی اخیر برای افزایش توجه به سالمندانی که تنها زندگی می‌کنند، شایان توجه است. سازمان ملل متحد^۴ (UN) افراد مسن را افراد ۶۵ سال به بالا تعریف می‌کند و جوامع را بر اساس نسبت افراد مسن در کل جمعیت به سه دسته تقسیم می‌کند. جامعه‌ای با ۷ درصد یا بیشتر سالمند، به عنوان جامعه در حال پیری، ۱۴ درصد یا بیشتر به عنوان جامعه سالمند و ۲۰ درصد یا بیشتر به عنوان جامعه فوق سالمند طبقه‌بندی می‌شود (۱۰).

بر اساس نظر هومنز تبادل اجتماعی نظریه‌ای جامعه‌شناختی و روانشناختی‌ست که رفتار مردم را براساس متغیرهای وابسته به تأمل، احساس، عاطفه و فعالیت صورت گرفته؛ تبیین می‌نماید. از طرفی دیگر بر طبق نظریه تبادل اجتماعی سازمان از کارکنان حمایت و بخشی از نیازهای اجتماعی‌شان را بر طرف می‌نماید که در حوزه ورزش سالمندان سازمان‌های مرتبط منجمله شهرداری‌ها، هیأت‌های ورزش

1. Homans'

2. Schutte NS, Malouff

3. Choi et al

4. United Nations

همگانی و سایر مراجع دولتی با مشارکت بخش خصوصی می‌بایستی وظیفه حمایت از شهروندان سالمند جهت انجام فعالیت‌های ورزشی را به شکلی صحیح انجام دهند تا بتوانند بخشی از ضروریات و نیازهای زندگی شخصی آنها برآورده نمایند (۱۱). در پژوهش‌های مختلف استفاده از نظریه تبادل اجتماعی نشان داده است افرادی که سطوح بالایی از حمایت سازمانی را درک می‌کنند، احتمال بیشتری دارد که احساس تکلیف نمایند و از طریق تعهد و به‌ویژه تعهد عاطفی به سازمان و رفتارهای مطلوب کاری، درصدد جبران حمایت سازمانی برآیند (۱۲). لذا افراد بر اساس برداشتی که از حمایت‌های سازمانی دارند، تعهد خود را نسبت به سازمان نشان خواهند داد. تحقیقات نشان داده است که حمایت سازمانی ادراک شده در برانگیخته کردن کارکنان تأثیرگذار می‌باشد (۱۳). در حوزه ورزش سالمندان حمایت سازمانی به واسطه ایجاد تعهد عاطفی بر رفتارهای مهمی مانند ترک فعالیت‌های ورزشی، غیبت و کیفیت عملکرد ورزشی اثر می‌گذارد. به عبارت دیگر وقتی سازمان‌های متولی ورزش سالمندان از آنها حمایت می‌کنند ابتدا نوعی احساس تعلق خاطر در بین آنها به وجود آمده و در نتیجه این احساس موجب افزایش کیفیت مشارکت در انجام فعالیت‌های بدنی می‌شود (۱۴). به طور کلی حمایت سازمانی ادراک شده حالتی در شخص است که بر اساس آن کار احساس می‌کند که سازمان وی را فردی مهم، برجسته و مفید می‌داند و به خدماتش نیاز فوری دارد. در واقع حمایت ادراک شده باعث افزایش تعهد عاطفی شده و از این طریق تمایل ترک خدمت را در بین افراد کاهش می‌دهد. همچنین شرایط محیطی مطلوب، حمایت ادراک شده از سوی سازمان را افزایش داده و حمایت نیز تعهد عاطفی را افزایش می‌دهد (۱۵).

آن و همکاران^۱ (۱۶) با بررسی سالمندان معلول در کشور کره جنوبی دریافتند که بین مشارکت در فعالیت‌های ورزشی تفریحی، رفتارهای بهداشتی و رضایت از زندگی در میان سالمندان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج پژوهش هویو و همکاران^۲ (۱۷) بر روی ۳۴۸ سالمند در مراکز آمادگی جسمانی شانگهای چین نشان داد که تبادلات اجتماعی محیط ورزش و کیفیت خدمات ارائه شده تأثیر مثبتی بر خشنودی سالمندان دارد. سوبزیک و همکاران^۳ (۱۴) در پژوهشی بر روی ۱۵۰۰ سالمند ۶۵ سال به بالا در کشور هلند دریافتند که مشارکت‌های اجتماعی صورت گرفته در محیط‌های ورزشی برای سالمندان در نهایت موجب رضایتمندی آنها می‌شود. بریگ^۴ (۱۸) در پژوهشی با بررسی ۱۰۷۱ معلم دریافتند که بین حمایت اجتماعی با خشنودی از نیازهای بنیادی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین هی و همکاران^۵ (۱۹) با بررسی ۶۰۸ تن از ورزشکاران در کشور کره جنوبی اذعان داشتند که بین خشنودی از نیازهای بنیادی با فرسودگی ورزشکاران ارتباط منفی و معناداری وجود دارد. از طرفی دیگر کینداپ و آکتس^۶ (۲۰) با بررسی ۴۲۰ دانشجو از دانشگاه‌های دولتی کشور ترکیه به این نتیجه دست یافتند که رفتارها و حمایت‌های اجتماعی انجام شده از دانشجویان می‌تواند تأثیر مثبتی بر خشنودی از نیازهای آنها داشته باشد. نتایج پژوهش بین و همکاران^۷ (۲۱) بر روی ۵۴۱ ورزشکار جوان کانادایی نشان داد هر چقدر کیفیت برنامه‌های تمرینی که ورزشکاران درک می‌کنند بهتر و بالاتر باشد، به همان نسبت سطح خشنودی از نیازهای بنیادی در بین ورزشکاران بالاتر خواهد بود. فیئرو و همکاران^۸ (۲۲) با سنجش دانش آموزان ورزشکار دریافت که حمایت‌های ادراک شده از طرف معلمان ورزش می‌تواند نقش بسزایی در تأمین نیازهای روانی آنها داشته باشد.

با توجه به اینکه که حضور شهروندان سالمند در محیط‌های ورزشی می‌تواند کمک بسزایی به بهبود سلامت بدنی و روانی آنها نماید و همچنین مشارکت گسترده آنها موجب بهبود وضعیت انواع بیماری‌ها و ناتوانی‌های جسمانی می‌شود، لذا ضرورت دارد شاخص‌هایی که در حوزه تبادلات اجتماعی و حمایت از آنها می‌تواند نقش بسزایی داشته باشد مورد بررسی قرار گیرند. از جهتی دیگر به‌علت ناتوانی‌هایی که اغلب قشر سالمند دارند، می‌بایست توجه ویژه‌ای به موضوع خشنودی آنها به‌خصوص در ابعاد بنیادی شود، چرا که این موضوع رابطه مستقیمی با میزان عملکرد بهینه در زندگی شخصی آنها داشته و در صورت عدم وجود خشنودی لازم ممکن است ابعاد مختلف زندگی آنها

1. An et al
2. Hou et al
3. Sobczyk et al
4. Breaugh
5. Hee et al
6. Kindap & Aktaş
7. Bean et al
8. Fierro et al

تحت الشعاع قرار گیرد. در نهایت با توجه به مطالب بیان شده و ضرورت توجه به موضوع خشنودی از نیازهای بنیادی و از سویی دیگر موضوع تبادل اجتماعی در بین سالمندان و از آنجا که متغیرهای یاد شده از عوامل مؤثر در عملکرد سالمندان در زندگی شخصی‌شان می‌باشند و همچنین عدم انجام پژوهش در این زمینه، تحقیق حاضر به دنبال ارائه الگوی نقش نظریه تبادل اجتماعی هومنز بر خرسندی از نیازهای بنیادی روانشناختی در سالمندان ورزشکار شهر مشهد به منظور دستیابی به اهداف مورد نظر است. با دستیابی به اهداف مورد نظر می‌توان با ارائه راه‌حل‌های پیشنهادی به مسئولان و مدیران فعال در حوزه ورزش همگانی و به‌ویژه جمعیت سالمند اطلاعات مفیدی را در اختیار آنها قرار داد تا با استفاده از آنها بتوانند سطح مشارکت جمعیت سالمند جهت دستیابی به رضایت هر چه بیشتر را فراهم آورند.

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش توصیفی و از نوع پیمایشی است.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری این پژوهش را سالمندان ورزشکار بالای ۶۵ سال سازماندهی شده در سطح شهر مشهد که بنا بر اعلان اداره تربیت بدنی همگانی سازمان فرهنگی اجتماعی شهرداری مشهد ($N=1000$) در سال ۱۴۰۴ تشکیل دادند. با استفاده از نرم افزار G-Power تعداد نمونه آماری بر اساس آزمون رگرسیون و تعداد دو متغیر پیش‌بین با سطح توان ۰/۸۰، اندازه اثر ۰/۵ برابر با ۲۹۰ نفر برآورد شد که به صورت نمونه‌گیری در دسترس از بین اعضاء جامعه آماری انتخاب شدند. همچنین به منظور تأیید تعداد نمونه از اندازه اثر دی‌کوهن^۱ استفاده شد و مقدار عددی آن ۰/۵۰۱ به‌دست آمد.

ابزار

جهت جمع‌آوری داده‌ها از دو پرسش‌نامه به شرح ذیل استفاده گردید: پرسش‌نامه استاندارد خشنودی نیازهای بنیادی در ورزش ساخته جوهان^۲ (۲۳) که مشتمل بر ۲۰ سؤال بوده و شامل پنج مؤلفه شایستگی، انتخاب، درک درونی منبع علیت، اراده و ارتباط است. تمامی سؤالات بر مبنای مقیاس لیکرت هفت گزینه‌ای از کاملاً غلط=۱ تا کاملاً درست=۷ می‌باشد.

پرسش‌نامه استاندارد تبادل اجتماعی در ورزش ساخته ایرجی نقندر (۲۴) که مشتمل بر ۳۱ بوده و شامل دو مؤلفه حمایت سازمانی و حمایت اجتماعی می‌باشد. تمامی سؤالات بر مبنای مقیاس لیکرت پنج گزینه‌ای از کاملاً مخالف=۱ تا کاملاً موافق=۵ می‌باشد. روایی صوری و محتوایی (روش لاوشه) هر دو پرسش‌نامه با بهره‌گیری از نظرات اصلاحی ۱۰ تن از اساتید مدیریت ورزشی تعیین گردید. پایایی درونی پرسش‌نامه‌ها از طریق آزمون ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۶ و ۰/۸۱ به‌دست آمد. به‌منظور تعیین روایی محتوایی ابزار از مدل پیشنهادی لاوشه (۱۹۸۶) استفاده شد که حد قابل در شاخص CVR ۰/۴۹ و در شاخص CVI ۰/۷۹ بود که بر اساس مقادیر به‌دست آمده روایی محتوایی تمامی سؤالات هر دو پرسش‌نامه بالاتر از ملاک مورد نظر بود و تأیید شد. پایایی ترکیبی (ضریب دیلون – گلدشتاین) پرسش‌نامه شنودی از نیازهای بنیادی ($CR=0/911$) و تبادل اجتماعی ($CR=0/846$) در حد قابل قبول بود در نتیجه روایی همگرایی مدل مورد قبول قرار گرفت.

روند اجرای پژوهش

پرسش‌نامه‌ها از طریق مراجعه حضور به سطح پارک ملت مشهد و از بین گروه‌های ورزش صبح‌گاهی انرژی مثبت، جام غسل، سلام و نشاط جمع‌آوری گردید.

1. Cohen's d

2. Johan

روش آماری

به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های توصیفی و آزمون‌های آماری کلموگروف اسمیرونوف، تحلیل رگرسیون و تحلیل مسیر با روش حداقل مربعات جرئی در نرم افزارهای آماری SPSS نسخه ۲۱ و PLS نسخه ۳ استفاده گردید.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱، ویژگی‌های جمعیت شناختی شرکت‌کنندگان را نشان می‌دهد.

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی سالمندان				
ردیف	متغیر	گروه	تعداد	درصد
۱	جنسیت	مرد	۱۷۲	۵۹/۳۱
		زن	۱۱۸	۴۰/۶۹
۲	سابقه ورزشی	۱ تا ۳ سال	۵۰	۱۷/۲۴
		۴ تا ۶ سال	۴۶	۱۵/۸۶
		۷ تا ۹ سال	۸۵	۲۹/۳۱
		۹ تا ۱۲	۷۷	۲۶/۵۵

جهت تعیین نرمال بودن داده‌ها از آزمون کلموگروف اسمیرونوف استفاده گردید که با توجه به **جدول ۲**، نتایج آزمون نرمال بودن داده‌ها را نشان می‌دهد.

جدول ۲. نتایج آزمون کلموگروف اسمیرونوف برای بررسی نرمال داده‌ها				
متغیرها	N	Z	Sig	نتیجه آزمون
تبادل اجتماعی	۲۹۰	۱/۳۹	۰/۰۶۱	داده‌ها نرمال است
خشنودی از نیازهای بنیادی	۲۹۰	۱/۱۳	۰/۱۰۸	داده‌ها نرمال است

با توجه به نتایج **جدول ۳**، نتایج معادله رگرسیون نشان می‌دهد مؤلفه‌های حمایت سازمانی و حمایت اجتماعی واجد شرایط پیش‌بینی خشنودی از نیازهای بنیادی می‌باشد. بر اساس نتایج ضریب استاندارد بتا به ازای یک واحد افزایش در حمایت سازمانی و حمایت اجتماعی، میزان خشنودی به ترتیب ۰/۷۷۵ و ۰/۳۹۲ واحد و افزایش می‌یابد. بنابراین با توجه به مقادیر t و سطح معنی‌داری، فرض تساوی ضرایب با صفر رد می‌شود و باید ضرایب B مذکور را در معادله رگرسیون حفظ کرد. بنابراین معادله رگرسیون به صورت زیر است:

$$y = 0.756 + 0.702(\text{حمایت سازمانی}) + 0.429(\text{حمایت اجتماعی})$$

جدول ۳. نتایج تحلیل رگرسیون

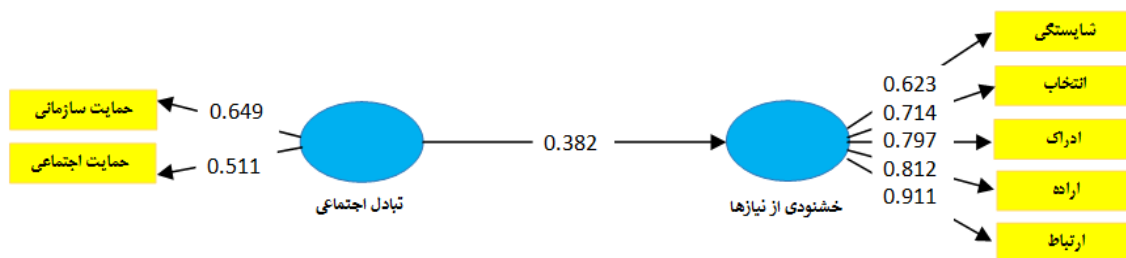
دوربین واتسون	سطح معناداری	t	ضریب استاندارد		ضرایب غیر استاندارد		مقدار ثابت
			بتا	خطای استاندارد	B	خطای استاندارد	
	۰/۰۰۱	۵/۱۴		۰/۱۴۷	۰/۷۵۶	۰/۱۴۷	
۱/۴۸	۰/۰۰۱	۲/۱۴	۰/۷۷۵	۰/۰۳۵	۰/۷۰۲	۰/۰۳۵	حمایت سازمانی
	۰/۰۱۴	۲/۴۷	۰/۳۹۲	۰/۰۵۲	۰/۴۲۹	۰/۰۵۲	حمایت اجتماعی

خشنودی از
نیازهای بنیادی

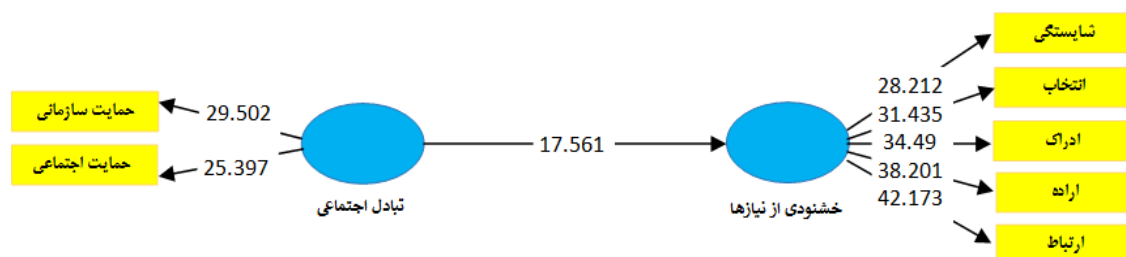
با توجه به نتایج **جدول ۴** و **شکل ۱**، ضرایب، پارامترها و اعداد معناداری به دست آمده از الگوی عملیاتی تبادل اجتماعی با خشنودی از نیازهای بنیادی را نشان می‌دهند. با توجه به نتایج به دست آمده تبادل اجتماعی تأثیر مثبت و معناداری بر خشنودی از نیازهای بنیادی سالمندان ورزشکار ($\beta=0/382$, T-Value=17/561) دارد.

جدول ۴. الگوی تبادل اجتماعی با خشنودی از نیازهای بنیادی

متغیرها	بار عاملی	T-Value	P-Value
تبادل اجتماعی با خشنودی از نیازهای بنیادی	0/382	17/561	0/001

شکل ۱: ضرایب مسیر الگوی عملیاتی پژوهش (حالت استاندارد)

شکل ۲: ضرایب الگوی عملیاتی پژوهش (حالت معناداری)

برازش مدل ساختاری (GOF)

با توجه به نتایج **جدول ۵**، در مجموع و بر اساس شاخص‌های کای اسکوتر که فراوانی‌های مورد انتظار را با فراوانی‌های پژوهش می‌سنجد، شاخص ریشه میانگین مربعات باقیمانده (RMR) با میزان 0/097 و شاخص تناسب به هنجار (NFI) به همراه دو معیار فاصله اقلیدسی (UIS-d) به صورت خطی و فاصله ژئودزیکی (d-G) به صورت نقطه به نقطه که برای ارزشیابی برازش مدل در حداقل مربعات جزئی با عنوان معیارهای تناسب راستین شناخته می‌شود، براساس مقایسه با معیار گزارش شده می‌توان گفت که برازش مدل در حد قوی است؛ بنابراین الگوی عملیاتی تبادل اجتماعی و خشنودی از نیازهای بنیادی به لحاظ شاخص‌های برازش مناسب می‌باشد و تمامی عامل‌های مطرح شده می‌توانند در الگوی عملیاتی ارائه شده مجتمع شوند.

جدول ۵. نتایج بررسی شاخص اعتبار اشتراک سازه‌های پژوهش

شاخص‌های برازش مدل	SRMR	d_ULS	d_G	Chi-Square	NFI
مقادیر به دست آمده	0/094	0/90	0/811	944/751	0/92

بررسی کفایت مدل

در الگوی حداقل مربعات جزئی جهت بررسی کفایت الگو، مجموع مجزورات خطای پیش‌بینی (SSE) برای هر بلوک متغیر پنهان و (1-SSO/SSE) نیز شاخص اعتبار اشتراک یا CV-COM را نشان می‌دهد و اگر شاخص واری اعتبار اشتراک متغیرهای پنهان مثبت باشد مدل اندازه‌گیری کفایت مناسب دارد. لذا با توجه به نتایج [جدول ۶](#)، شاخص واری اعتبار اشتراک متغیرهای پنهان برای تمامی سازه‌ها مثبت است، بنابراین مدل تدوین شده از کفایت مناسبی برخوردار می‌باشد.

جدول ۶. شاخص واری اعتبار اشتراک متغیرهای پنهان

متغیر	مجموع مجزورات مشاهده شده Sso	مجموع مجزورات خطای پیش‌بینی Sse	شاخص اعتبار اشتراک Q ²
تبادل اجتماعی	۶۷۳/۰۰۰	۵۸۶/۳۴۹	۰/۵۰
خشنودی از نیازهای بنیادی	۱۸۴۵/۰۰۰	۱۳۹۰/۷۶۲	۰/۲۰

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه انجام فعالیت‌های بدنی برای شهروندان سالمند به یک ضرورت تبدیل شده و از یک ابزار صرفاً تفریحی و درمانی پای فراتر گذاشته و به عنوان عنصری در جهت تکامل نارسائی‌های فیزیکی و ذهنی آنها مد نظر قرار می‌گیرد. لذا هدف از انجام این پژوهش ارائه الگوی نقش نظریه تبادل اجتماعی هومنز بر خرسندی از نیازهای بنیادی روانشناختی در سالمندان ورزشکار شهر مشهد بود. یافته‌های به‌دست آمده از تجزیه و تحلیل فرضیه‌های این پژوهش نشان داد که تبادل اجتماعی بر خشنودی از نیازهای بنیادی روانشناختی در بین سالمندان ورزشکار تأثیر مثبت و معناداری دارد که با نتایج تحقیقات هویو و همکاران [\(۱۷\)](#)، سوبزیک و همکاران [\(۱۴\)](#) و کینداپ و آکتس [\(۲۰\)](#) همسو می‌باشد. بدین معنی که با افزایش سطح تبادلات اجتماعی انجام شده در حوزه ورزش، میزان خشنودی از نیازهای بنیادی در بین سالمندان ورزشکار افزایش می‌یابد. در این راستا آن و همکاران [\(۱۶\)](#) با بررسی سالمندان معلول در کشور کره جنوبی دریافتند که بین مشارکت در فعالیت‌های بدنی تفریحی، رفتارهای بهداشتی و رضایت از زندگی در میان سالمندان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین بنا بر اظهار بین و همکاران [\(۲۱\)](#) هر میزان کیفیت برنامه‌های تمرینی که ورزشکاران درک می‌کنند بیشتر و بالاتر باشد، به همان نسبت سطح خشنودی از نیازهای بنیادی روانشناختی در بین افراد بالاتر خواهد بود. با توجه به این که گروه سالمندان ممکن است اغلب دچار محدودیت‌های جسمانی و روحی باشند، لذا به‌دست آوردن اهداف مورد نظر در بین آن‌ها با سایر افراد متفاوت است. بنابراین می‌بایست به این نکته تأکید داشت که با توجه به انواع ویژگی‌های خاص جمعیت سالمند، می‌بایست مربیانی که با هر یک از این گروه‌ها فعالیت می‌نمایند کاملاً با نوع رفتار و ویژگی‌های این آنها آشنایی داشته تا بتوانند با برقرار نمودن تبادلات اجتماعی مورد نیاز در حوزه ورزش، کمک شایانی به این دسته از افراد جامعه نمایند. به سالمندان ورزشکار پیشنهاد می‌شود تلاش نمایند که انگیزه درونی خود را در محیط‌های ورزشی بالا برده و هر گونه عملی را که در ورزش انجام می‌دهند در راستای حمایت‌هایی که از آنها انجام می‌شود باشد، تا بتوانند از نیازهای بنیادی خود خشنودی بیشتری داشته باشند. از سویی دیگر آگاهی از انگیزه‌های سالمندان برای مشارکت در فعالیت‌های بدنی ممکن است به مربیان و مسئولان در این حوزه کمک نماید که چه نوع حمایت‌هایی باید از آنها انجام گردد تا بتوان بر میزان عملکرد آن‌ها تأثیر مثبتی گذاشت. هونگ و همکاران [\(۱۹\)](#) ادعان داشت که بین خشنودی نیازهای بنیادی با فرسودگی ورزشکاران ارتباط منفی و معناداری وجود دارد. همچنین روبینز و همکاران [\(۲۵\)](#) به این نتیجه دست یافتند که حمایت‌های ادراک شده از بیماران می‌تواند خشنودی از نیازهای بنیادی آنها را در ابعاد استقلال، شایستگی و ارتباط افزایش دهد. از سویی دیگر سالمندان می‌توانند با پیوستن به یک جمع و محیطی بزرگتر در حوزه ورزش، ایجاد یک ارتباط متقابل با سایر سالمندان، مشارکت در جامعه از طریق فعالیت‌های تفریحی-ورزشی و غیره به توسعه

1. Bean et al
2. Hong et al
3. Robins et al

ارتباطات بین فردی خود بپردازند و با استفاده از آن بتوانند به اهداف خود دست پیدا نموده و به نوعی از تبادلات اجتماعی بهره‌مند شوند تا بتوانند به سطح بالاتری از خشنودی در نیازهای خود برسند.

یافته‌های به‌دست آمده نشان داد که مؤلفه حمایت سازمانی تأثیر مثبت و معناداری بر خشنودی از نیازهای بنیادی روانشناختی در بین سالمندان ورزشکار دارد که با نتایج پژوهش‌های هویو و همکاران (۱۷) همسو می‌باشد. بدین معنی که با افزایش سطح ادراک از حمایت سازمانی در بین سالمندان ورزشکار، میزان خشنودی از نیازهای بنیادی روانشناختی در بین آن‌ها افزایش خواهد یافت. در این راستا فیئرو و همکاران^۱ (۲۲) با سنجش دانش آموزان ورزشکار دریافت که حمایت‌های ادراک شده دانش آموزان از طرف معلمان ورزش می‌تواند نقش بسزایی در تأمین نیازهای روانی آن‌ها داشته باشد. همچنین چیانگ^۲ (۲۶) در پژوهشی اظهار داشت که هر چه حمایت‌های انجام گرفته از سوی سازمان در قبال کارکنان بهتر و بیشتر باشد، رفتار شهروندی افراد را بهبود می‌بخشد. به مدیران فعال در بخش ورزش همگانی مرتبط با سالمندان و سرپرستان گروه‌های ورزشی فعال در سطح پارک‌های شهر پیشنهاد می‌گردد که در شرایط مختلف گروه‌های سالمندان را به صورت همه جانبه مورد حمایت‌های یکسانی قرار داده به طوری که سالمندان به درک متقابلی نسبت به این حمایت‌ها برسند و برای جبران این اقدامات حمایتی از سوی نهادهای بالادستی تعهد خود را نسبت به آن‌ها افزایش داده و تلاش بیشتری را برای مشارکت در فعالیت‌های بدنی و بهره‌مندی از مزیت‌های آن انجام دهند که در پی این اقدام، کارایی، اثربخشی و عملکرد آن‌ها افزایش پیدا کرده خشنودی مطلوب‌تری از نیازهای بنیادی خود داشته باشند.

یافته‌های به‌دست آمده نشان داد که مؤلفه حمایت اجتماعی تأثیر مثبت و معناداری بر خشنودی از نیازهای بنیادی روانشناختی در بین سالمندان ورزشکار دارد که با نتایج تحقیقات هویو و همکاران (۱۷) و روبینز و همکاران (۲۵) همسو می‌باشد. بدین معنی که با افزایش سطح ادراک از حمایت اجتماعی در بین سالمندان، سطح خشنودی از نیازهای بنیادی روانشناختی در بین آن‌ها بهبود پیدا می‌کند. ارتباط مثبت بین حمایت اجتماعی با خشنودی از نیازهای بنیادی سالمندان را می‌توان با بهره‌گیری از دو نظریه هویت اجتماعی و تبادل اجتماعی تبیین نمود. بر طبق نظریه هویت اجتماعی تیلر^۳، تشکر و قدردانی گروه‌های اجتماعی از قبیل خانواده، دوستان، همکاران، هواداران و غیره از همکاری و عملکرد سالمندان، بخشی نیازهای عاطفی- اجتماعی آنان را برآورده می‌سازد. با برآورده شدن این قبیل از نیازها و خواسته‌های سالمندان، هویت اجتماعی آن‌ها نیز شکل گرفته که در مقابل باعث احساس تعلق و غرور سالمندان نسبت به محیط جامعه‌ای که در آن قرار دارند می‌شود. لذا چنین استنباط می‌شود که سالمندان ورزشکار رفتارهای مرتبط با حمایت‌های اجتماعی را به عنوان نشانه‌هایی از احترام و توجه گروه‌های اجتماعی نسبت به خود تعبیر می‌نمایند که برای جبران این حمایت‌ها، اعتماد، عملکرد و کیفیت روابطشان را بهبود خواهند بخشید. به عبارت دیگر سالمندان ورزشکار در پاسخ به حمایت گروه‌های اجتماعی مختلف، نگرش مثبتی پیدا نموده که موجب افزایش سطح خشنودی از نیازهای بنیادی روانشناختی در بین سالمندان می‌گردد.

در نهایت با توجه به اینکه در کشور ایران با موضوع افزایش سن و پیری جمعیت و افزایش سالمندان روبرو است، می‌بایست به خشنودی سالمندان از نیازهایشان بیش از گذشته توجه شود تا بتوانند با اراده‌ای که به خرج می‌دهند مشارکت فعال و جدی در ورزش داشته باشند و بتوانند پله‌های موفقیت و دستیابی به اهداف جسمی و روانی مطلوب را فتح نمایند. از سویی دیگر باید به خشنودی از نیازهای بنیادی روانشناختی سالمندان ورزشکار اهمیت ویژه‌ای داده شود؛ زیرا این گروه از افراد جامعه با توجه به محدودیت‌هایی که در بین آن‌ها از لحاظ برآورده ساختن نیازهایشان در ابعاد جسمانی و روانی وجود دارد و از آنجا که ورزش برای سلامتی این گونه افراد بسیار مفید می‌باشد مسئولین و مربیانی که در این زمینه فعالیت می‌کنند باید از طریق تبادلات اجتماعی توجه خاصی به این گونه افراد داشته باشند و برای برآورده ساختن هر چه بیشتر نیازهایشان به طور مستقیم و غیر مستقیم آن‌ها را مورد حمایت قرار دهند تا باعث مشارکت هر چه بیشتر این افراد در محیط ورزش و تندرستی شوند. در سطح نهادی، توصیه می‌شود که در طراحی سیاست‌های سلامت و انسجام اجتماعی، رویکردی میان‌رشته‌ای با مشارکت جامعه‌شناسان، انسان‌شناسان و فعالان توسعه اجتماعی اتخاذ شود. تقویت امکانات ورزشی قابل دسترس برای

شهروندان سالمند، ادغام ابعاد فرهنگی در برنامه‌های آگاهی‌بخشی تغذیه‌ای و ترویج فضاهای اجتماعی بین نسلی به عنوان اهرم‌های ضروری برای مبارزه با انزوا و تشویق به سالمندی فعال شناسایی شدند. در این راستا پیشنهاد می‌شود که واقعیت‌های اجتماعی-اقتصادی شهروندان سالمند، به ویژه از نظر دسترسی به غذای باکیفیت و فعالیت‌های ورزشی مناسب، بیشتر مورد توجه قرار گیرد تا از به حاشیه رانده شدن بیشتر آسیب‌پذیرترین گروه‌ها جلوگیری شود. وعده‌های غذایی جمعی و برخی فعالیت‌های بدنی، مانند پیاده‌روی و سایر فعالیت‌ها، نقش محوری در تقویت پیوندهای اجتماعی دارند. این فعالیت‌ها تعامل بین فردی را تشویق می‌کنند، فضاهایی برای صمیمیت ایجاد می‌کنند و احساس تعلق به یک جامعه را تقویت می‌کنند. به عنوان مثال، فوتبال پیاده‌روی، نسخه‌ای اقتباس‌شده‌ای از ورزش سنتی، برای تشویق شهروندان مسن به فعال ماندن در عین حفظ روابط اجتماعی معرفی شده است. این عمل مزایای فیزیولوژیکی و روانی برای شرکت‌کنندگان دارد، در حالی که پیوندهای اجتماعی درون گروه را تقویت می‌کند. همچنین ورزش‌های تفریحی مانند پیاده‌روی، شنا، یوگا و سایر ورزش‌هایی که در سطح پارک‌های شهر امکان انجام آن وجود دارد اهمیت زیادی در جهت حفظ و ارتقاء سلامت سالمندان دارد و باید به گونه‌ای برای ایشان طراحی شود که متناسب با شرایط آن‌ها باشد. از دیگر مزایای ورزش‌های تفریحی، پیدا کردن دوستان و روابط جدید است که در افزایش حس حضور سالمند در جامعه نقش به‌سزایی دارد و به سالمند کمک می‌کند که از لحاظ فیزیکی، احساسی و ذهنی در شرایط مطلوبی قرار بگیرد.

پی‌نوشت

تعارض منافع

این پژوهش دارای تعارض منافع نیست.

تأییدیه اخلاق

نویسندگان تأیید می‌کنند که تمام مراحل و الزامات این پژوهش مطابق با دستورالعمل‌های اخلاقی می‌باشد.

حمایت مالی

این پژوهش از هیچ گونه حمایت مالی برخوردار نمی‌باشد.

تقدیر و تشکر

از اداره تربیت‌بدنی همگانی سازمان فرهنگی اجتماعی شهرداری مشهد، هیأت ورزش‌های همگانی و کلبه سالمندانی که در این پژوهش مشارکت داشتند تشکر و قدردانی می‌شود.

منابع

1. Deephai N, Schmidt B, Laprattanathong P. Factors Affecting Physical Activity Behavior Among the Elderly in Chiang Mai Province, Thailand. *International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews*. 2026;6(2):143-60. <https://doi.org/10.60027/ijssar.2026.8079>
2. Agobe AJ, Franck OY. Food and Sport as Vectors of Sociability among Senior Citizens: Between Tradition, Innovation and Isolation. *Abbreviated Key Title: East African Scholars Multidiscip Bull*. 2025, 8(4), 94-99. DOI: <https://doi.org/10.36349/easjmb.2025.v08i04.005>

3. Turk M, Heddy BC, Danielson RW. Teaching and social presences supporting basic needs satisfaction in online learning environments: How can presences and basic needs happily meet online?. *Computers & Education*. 2022 Apr 1;180:104432. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2022.104432>
4. Maas J, Schoch S, Scholz U, Rackow P, Schüler J, Wegner M, Keller R. School principals' social support and teachers' basic need satisfaction: The mediating role of job demands and job resources. *Social Psychology of Education*. 2022 Dec;25(6):1545-62. <https://doi.org/10.1007/s11218-022-09730-6>
5. Schutte NS, Malouff JM. Basic psychological need satisfaction, affect and mental health. *Current Psychology*. 2021 Mar;40(3):1228-33. <https://doi.org/10.1007/s12144-018-0055-9>
6. Kim SY. A study on the leisure sports participation behavior of the elderly through comparative analyses by age: Focusing on leisure participation constraints and price sensitivity. *Behavioral Sciences*. 2024 Sep 11;14(9):803. <https://doi.org/10.3390/bs14090803>
7. Choi C, Park SU, Kim DK. A psycho-behavioral perspective research for elderly leisure sports participation via big-data and comparative analyses. *BMC psychology*. 2025 Apr 14;13(1):381. <https://link.springer.com/article/10.1186/s40359-025-02548-9>
8. Chernyak-Hai L, Rabenu E. The new era workplace relationships: is social exchange theory still relevant?. *Industrial and organizational psychology*. 2018 Sep;11(3):456-81. <https://doi.org/10.1017/iop.2018.5>
9. Eunjung T, Sunmun P. The effect of exercise commitment on the quality of life according to motivation for participation in leisure sports. *International journal of advanced smart convergence*. 2021 Jan;10(1):125-33. <https://scholar.kyobobook.co.kr/article/detail/4040035901156>
10. Choi C, Kim DK, Lee I. Virtual golf, "exergaming", using virtual reality for healthcare in older adults: Focusing on leisure constraints, participation benefits, and continuous participation intention. In *Healthcare* 2024 May 8 (Vol. 12, No. 10, p. 962). MDPI. <https://doi.org/10.3390/healthcare12100962>
11. Fundinho JF, Ferreira-Alves J. Moral intuitions, social skills and elder abuse: exploring a social exchange hypothesis. *The Journal of Adult Protection*. 2023 Sep 12;25(4):215-26. <https://doi.org/10.1108/JAP-01-2023-0001>
12. Chen MF, Chang RE, Tsai HB, Hou YH. Effects of perceived autonomy support and basic need satisfaction on quality of life in hemodialysis patients. *Quality of Life Research*. 2018 Mar;27(3):765-73. <https://doi.org/10.1007/s11136-017-1714-2>
13. Bang H, Smith NP, Park SE, Lee C. Perceived quality and organizational support for enhancing volunteers' leisure satisfaction and civic engagement: a case of the 2020 super bowl. *Leisure Sciences*. 2025 Jan 2;47(1):20-41. <https://doi.org/10.1080/01490400.2022.2060883>
14. Sobczyk K, Łaskawiec-Żuławińska D, Robakowska M, Krupa-Kotara K, Yanakieva A, Grajek M. Assessing seniors' satisfaction with local government activities in physical activity promotion: a comparative analysis. *Frontiers in Aging*. 2024 Aug 29;5:1474582. <https://doi.org/10.3389/fragi.2024.1474582>
15. Rather RA, Hollebeek LD. Exploring and validating social identification and social exchange-based drivers of hospitality customer loyalty. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 2019 Apr 30;31(3):1432-51. <https://doi.org/10.1108/IJCHM-10-2017-0627>
16. An S, Roh SY, Kwon J. Exploring the Relationship Between Participation in Leisure Sports Activities, Health Behaviors, and Life Satisfaction Among Older Adults with Disabilities. *Medicina*. 2025 Apr 12;61(4):713. <https://doi.org/10.3390/medicina61040713>

17. Hou T, Zhang Y, Wang Y, Chen S, Matsuoka H. Customer citizenship behaviour of older adults in community fitness centres: effects of service quality and satisfaction. *International Journal of Sports Marketing and Sponsorship*. 2025 Jun 3. DOI:[10.1108/IJSMS-01-2025-0016](https://doi.org/10.1108/IJSMS-01-2025-0016)
18. Breugh J. Too stressed to be engaged? The role of basic needs satisfaction in understanding work stress and public sector engagement. *Public personnel management*. 2021 Mar;50(1):84-108. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0091026020912516>
19. Hong HJ, Wilkinson G, Rocha CM. The relationship between basic needs satisfaction, self-determined motivation, and burnout in Korean esports players. *Journal of Gambling Studies*. 2023 Mar;39(1):323-38. <https://doi.org/10.1007/s10899-022-10132-8>
20. Kindap-Tepe Y, Aktaş V. The mediating role of needs satisfaction for prosocial behavior and autonomy support. *Current Psychology*. 2021 Oct;40(10):5212-24. <https://doi.org/10.1007/s12144-019-00466-9>
21. Bean C, Solstad BE, Ivarsson A, Forneris T. Longitudinal associations between perceived programme quality, basic needs support and basic needs satisfaction within youth sport: A person-centred approach. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*. 2020 Jan 2;18(1):76-92. <https://doi.org/10.1080/1612197X.2018.1462234>
22. Fierro-Suero S, Almagro BJ, Sáenz-López P, Carmona-Márquez J. Perceived novelty support and psychological needs satisfaction in physical education. *International journal of environmental research and public health*. 2020 Jun;17(11):4169. <https://doi.org/10.3390/ijerph17114169>
23. Johan JY, Lonsdale C, Hodge K. The Basic Needs Satisfaction in Sport Scale (BNSSS): instrument development and initial validity evidence. *Psychology of Sport and Exercise*. 2011 Jun 1;12(3):257-64. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2010.10.006>
24. Irají Nghondar R, Ghasemi H, Farahani, A. Standardization of the Social Exchange Questionnaire in Elite Asian Football and Futsal Referees. *Journal of Innovation in Sports Management*. 2023; 3(3):77-90. <https://sanad.iau.ir/Journal/jism/Article/796915>
25. Robins LM, Hill KD, Finch CF, Clemson L, Haines T. The association between physical activity and social isolation in community-dwelling older adults. *Aging & mental health*. 2018 Feb 1;22(2):175-82. <https://doi.org/10.1080/13607863.2016.1242116>
26. Chiang CF, Hsieh TS. The impacts of perceived organizational support and psychological empowerment on job performance: The mediating effects of organizational citizenship behavior. *International journal of hospitality management*. 2012 Mar 1;31(1):180-90. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2011.04.011>